

ARCHEOLOGICKÝ ÚSTAV AKADEMIE VĚD ČESKÉ REPUBLIKY V BRNĚ

PŘEHLED VÝZKUMŮ

53-1

BRNO 2012

PŘEHLED VÝZKUMŮ

Recenzovaný časopis
Peer-reviewed journal

Ročník 53
Volume 53

Číslo 1
Issue 1

Předseda redakční rady
Head of editorial board

Pavel Kouřil

Redakční rada

Herwig Friesinger, Václav Furmánek, Janusz K. Kozłowski,
Alexander Ruttkay, Jiří A. Svoboda, Jaroslav Tejral, Ladislav Veliačik

Odpovědný redaktor
Editor in chief

Petr Škrdla

Výkonná redakce
Assistant Editors

Jiří Juchelka, Soňa Klanicová, Šárka Krupičková, Olga Lečbychová,
Ladislav Nejman, Rudolf Procházka, Stanislav Stuchlík, Lubomír Šebela

Technická redakce, sazba
Executive Editors, Typography

Alice Del Maschio

Software
Software

Adobe InDesign CS5

Fotografie na obálce
Cover Photography

Prusiek, lok. 25. Hrob č. 22, zlato (viz obr. 6. na str. 78)

Adresa redakce
Address

Archeologický ústav AV ČR, Brno, v. v. i.
Královopolská 147
612 00 Brno
IČ: 68081758
E-mail: pv@arub.cz
Internet: <http://www.arub.cz/prehled-vyzkumu.html>

Tisk
Print

Azu design s.r.o.
Bayerova 805/40
602 00 Brno

ISSN 1211-7250
MK ČR E 18648

Vychází dvakrát ročně
Vydáno v Brně roku 2012
Náklad 400 ks

Časopis je na seznamu neinpaktovaných recenzovaných periodik vydávaných v ČR.
Copyright ©2012 Archeologický ústav AV ČR, Brno, v. v. i. and the authors.

Resumé

Opava (Kataster Jaktář, Bez. Opava). Lausitzer Urnenfelderkultur. Siedlung. Rettungsgrabung.

OPAVA (K. Ú. KYLEŠOVICE, OKR. OPAVA)

Extravilán. KLPP. Pohřebiště. Záchranný výzkum.

Dne 3. 3. 2011 byly za archeologického dohledu při zemních pracích souvisejících ze stavbou jižního obchvatu města Opavy, zjištěny porušené popelnicové hroby. Z toho důvodu byly v daném úseku zastaveny veškeré stavební práce a dne 11. 3. 2011 byl zahájen záchranný archeologický výzkum, který trval do 13. 5. 2011. Lokalita se nachází na rovné poloze zhruba 150 m od pravého břehu řeky Moravice a 450 m od levého břehu potoku Strouha. Rozkládá se na rovné šterkové terase překryté hlinitopísčitymi nivními sedimenty v nadmořské výšce 245,94–246,32 m. Na ZM 1 : 10 000 list 15-32-19 je vyznačena body o souřadnicích 472 : 44, 474 : 41, 466 : 36, 464 : 38 mm od západní:jížní sekční čáry.

Po ručním začistění plochy, ze které bylo strojně skryto cca 0,3 m ornice bylo zjištěno, že se hroby koncentrují na ploše o rozměrech zhruba 35 x 25 m a nálezové okolnosti naznačují, že pohřebiště pokračovalo severozápadním směrem k řece Moravici mimo stavbou dotčenou plochu. Celkem bylo po začistění identifikováno 40 velice mělko zahloubených hrobů. Ty byly téměř ve všech případech značně porušeny jednak probíhajícími zemními pracemi, ale především zdejší dlouholetou zemědělskou činností. Z toho důvodu se hrobovou jámu podařilo jasně zachytit ve 12 ti případech a v 11 ti případech se jí naopak nepodařilo rozpoznat vůbec. U zbývajících hrobů byly zachyceny pouze dna hrobových jam, nedovolující rekonstrukci jejich tvaru. Nejčastěji byly ostatky ukládány do oválných a kruhových jam, ale vyskytly se také jámy téměř čtvercové. Ve výbavě hrobů byla patrná značná rozdílnost - zatímco v jednom případě byl hrob pouze jamkový a obsahoval jen samotný popel, tak nejbohatší obsahoval 18 nádob. Nejčastěji tvořilo hrobovou výbavu pět až šest nádob. Kromě keramiky doplňovaly výbavu několika hrobů exempláře štipané industrie nebo bronzové a železné předměty. Na základě předběžného posouzení keramického inventáře jednotlivých hrobů, je možné datovat nově zjištěné pohřebiště do slezské a platténické fáze kultury lužických popelnicových polí.

Další upřesnění přinese až bližší zpracování keramického materiálu.

Jindřich Hlas

Resumé

Opava (Kataster Kylešovice, Bez. Opava). Unbauter Teil der Gemeinde.. Lasitzer Urnenfelderkultur. Gräberfeld. Rettungsgrabung.

OPAVA (K. Ú. MALÉ HOŠTICE, OKR. OPAVA)

Ul. Dvořákova. KLPP. Pohřebiště. Záchranný výzkum.

Ve dnech 3. 11. 2010 až 7. 10. 2011 probíhal archeologický dohled při stavbě kanalizace v Malých Hošticích. Během dohledu 12. 4. 2011 byl na severním konci ul. Dvořákova před křížením s ul. Opavská zjištěn po odebrání zhruba 0,7 m mocných konstrukčních vrstev komunikace zbytek žárového hrobu. Jeho větší část byla patrně zničena při výstavbě zdejší vozovky v minulosti. Dochovaná situace představovala spodní část větší patrně amforovité nádoby obsahující zbytek kremace. Po jejím vyzvednutí byla zachycena část dna hrobové jámy. Ze získaných nálezů nelze hrob zcela jednoznačně datovat, ale vzhledem ke skutečnosti, že z této části Malých Hoštic je známo pohřebiště lidu KLPP (Pavelčík 1971, 29–30; Juchelka, Moravec 2003, 177–201), lze předpokládat, že zjištěný hrob náleží do této doby.

Jindřich Hlas

Literatura

Juchelka, J., Moravec, Z. 2005: Pohřebiště lužické kultury v Malých Hošticích (okr. Opava). *Přehled výzkumů* 2003, 177–201.

Pavelčík, J. 1971: Žárové pohřebiště v Malých Hošticích. *Přehled výzkumů* 1970, 29–30.

Resumé

Opava (Kataster Malé Hoštice, Bez. Opava). Str. Dvořákova. Lausitzer Urnenfelderkultur. Gräberfeld. Rettungsgrabung.

PODOLÍ (OKR. BRNO-VENKOV)

„Čtvrťe“. KSPP - velatická fáze. Pohřebiště. Záchranný výzkum.

V souvislosti s hloubením rýh pro dálkový optický kabel firmy VIVO CONNECTION, spol. s.r.o., byly v podolské trati „Čtvrťe“ (v okolí bodu GPS: 49°11'40.11"S, 16°44'0.25"V) prozkoumány tři jámové žárové hroby z velatické fáze KSPP (obr. 12.). Všechny hroby měly pravidelné obdélné půdorysy orientované Z – V směrem a obsahovaly keramiku se zbytky kremací. Hroby byly na kovové nálezy vesměs chudé. Podle přítomnosti ojedinělého hrobu z období KŠK (viz. neolit) a starších povrchových nálezů autora lze předpokládat, že se jedná o větší pohřebiště, které mohlo využít starší mohylník ze závěru eneolitu.

K pohřebišti by se mohlo vztahovat sídlišťe, které bylo pracovníky ÚAPP Brno zachyceno roku 2005 při budování protipovodňové nádrže SV obce a JV od ZD Podolí (srov. Kos 2006).

Petr Kos

Literatura

Kos, P. 2006: Podolí (okr. Brno-venkov). *Přehled výzkumů* 47, 148.

Obr. 12. Podolí. Žárový hrob velatické fáze KSPP.

Abb. 12. Podolí. Brandgrab mitteldonaulandischen Urnenfelderkultur.

Resumé

Podolí (Bez. Brno-venkov). „Čtvrť“. Velaticer Phase mitteldonaulandischen Urnenfelderkultur. Graberfeld. Rettungsgrabung.

POLEŠOVICE (OKR. UHERSKÉ HRADIŠTĚ)

„Nivy“. Doba popelnicových polí. Sídliště. Záchranný výzkum.

Podobně jako v minulých letech (Lečbých 2012) byl i v roce 2011 proveden na známé polykulturní lokalitě v polešovické pískovně pravidelný záchranný výzkum probíhající v závislosti na postupu těžebních prací. Vzhledem k rychle postupující těžbě byl výzkum prováděn ve dvou etapách – v květnu a říjnu. Během šesti pracovních týdnů bylo prozkoumáno celkem 81 zahloubených objektů, většinou běžných kůlových jamek či větších různorodých sídlištních objektů nebo obvyklých zásobních jam. Za nejstarší doklady pravěkého osídlení lokality můžeme považovat dvě v půdoryse nepravidelné jámy s neolitickou lineární keramikou (viz kapitola Neolit) a jako obvykle se vyskytly i doklady osídlení z doby halštatské a laténské (viz kapitola Doba železná). Převážná většina všech zbývajících objektů je však keramikou řazena do slezské fáze KLPP. Kromě početného souboru keramických střepů bylo výzkumem získáno také množství osteologického materiálu a soubor různorodých fragmentů mazanice, které můžeme společně s množstvím kůlových jam považovat za pozůstatek nadzemní dřevohlinité zástavby.

Marek Lečbých

Literatura

Lečbých, M. 2012: Polešovice (okr. Uherské Hradiště). *Přehled výzkumů 52*, v tisku.

Resumé

Polešovice (Uherské Hradiště Dist.). „Nivy“. Another part of the Urnfield period settlement was excavated during the rescue excavation.

PRUSINOVICE (OKR. KROMĚŘÍŽ)

„Dolní odomče“. KLPP - slezská fáze. Sídliště. Záchranný výzkum.

V rámci dokumentace narušených archeologických situací objevených při opravách potrubí Klobouky – Loukov (viz kapitoly Eneolit a Doba železná) byly zjištěny doklady osídlení v závěru doby bronzové. Charakteristická keramika slezské fáze s tuhovaným a bohatě ornamentovaným povrchem se nacházela v kulturní vrstvě. V zásobní jámě (obj. 1 v S1) hruškovitého řezu o průměru 1,41 m a hloubce 1,05 m byla nalezena charakteristická keramika, keramické závaží, kamenná podložka a množství zvířecích kostí.

Zajímavou situaci narušila sonda 2, v rámci níž se na severním profilu rýsovala sídlištní jáma vanovitého řezu. Vzorkování její výplně nepřineslo žádný datovatelný materiál. V návaznosti na ní byla vypracována sonda S2 o rozměrech 2 × 0,95 m za účelem zjištění stratigrafie v horních částech souvrství a získání datujícího materiálu k objektu č. 2. V hloubce 1,02 m pod povrchem se již ustálila hladina spodní vody, která nedovolila pokračovat v ověření objektu č. 2. V úrovni hladiny spodní vody byla vypreparována maznicová destrukce pokrývající vydlážděnou plochu přepálených pískovcových kamenů a oblázků. Oba kontexty přesahovaly rozměr sondy S2. Jedná se zřejmě o destrukci pece, která ovšem není datovatelná na základě materiálu, stratigrafická pozorování nás vedou k závěru, že mohla být využita v pozdní době bronzové nebo mladší době železné.

Miroslav Daňhel

Resumé

Prusinovice (Bez. Kroměříž). „Dolní odomče“. Beim Rettungsgrabung waren Kulturschicht und eine Vorratsgrube, die zusammenhangt mit schlesische Phase der lausitzer Urnenfelderkultur, gefunden.

POZOŘICE (OKR. BRNO-VENKOV)

Jihozápadní okraj intravilánu, parcela č. 186. Střední až mladší doba bronzová. Sídliště. Záchranný výzkum.

Dne 28. 6. 2011 uskutečnili pracovníci ÚAPP Brno, v.v.i., záchranný archeologický výzkum na parcele č. 186 v souvislosti s budováním kanalizační přípojky k novému rodinnému domu. Uvedená parcela (S-JTSK 584990.75:1161066.68) se nachází na jihozápadním okraji intravilánu, v severní výšce křižovatky komunikací ulic Nová a Pod Kostelem. Liniový výkop, jenž byl veden její jihozápadní částí, porušil pravěkou zásobní jámu. Dosud neznámá lokalita leží v nadmořské výšce okolo 295 m, na úpatí jižního až jihovýchodního svahu, který se zvedá po pravé straně Pozoříckého potoka. Její přesná poloha je na ZM ČR 1 : 10 000, list 24-41-22 určena bodem o souřadnicích 414:99 mm od Z:J s. č.

Na dně jámy se unikátně zachovala až 48 cm mocná vrstva obilí (obr. 13.). Získané nepočetné zlomky kera-